

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-228/22-S

Název	Základní škola Zbečno, okres Rakovník
Sídlo	Zbečno 23, 270 24 Zbečno
E-mail	zs.zbecno@centrum.cz
IČ	70 988 200
Identifikátor	600 055 728
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Nováková
Zřizovatel	Obec Zbečno
Místo inspekční činnosti	Zbečno 23
Termín inspekční činnosti	28. a 31. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále „družina“) a školní jídelny. Od inspekční činnosti v roce 2014 došlo k mírnému navýšení počtu žáků v ZŠ i účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníci“) v družině. ZŠ je dvoutrídň, poskytuje vzdělávání žákům všech pěti ročníků prvního stupně. Ve školním roce 2021/2022 má 30 žáků (naplněnost 60 %), jeden z žáků plní povinnou

školní docházku podle § 38 školského zákona v zahraničí. Škola vzdělává tři žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Eviduje tři žáky s odlišným mateřským jazykem, kteří však nemají problém s porozuměním českému jazyku. Družina má jedno oddělení s 29 účastníky, naplněnost je téměř 100 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od září 2020, splňuje požadavky pro její výkon. Při řízení vychází z koncepčních dokumentů a ze ŠVP, ve kterých formuluje cíle rozvoje školy. Naplňovat se je daří především v materiální oblasti, v budování klimatu školy, v prevenci rizikového chování a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků a se zřizovatelem.

Ředitelka veškerou řídicí činnost vykonává sama, dochází ke kumulaci funkcí, jež se promítá do nedostatků v řídicím a kontrolním systému. Nízká účinnost je zřejmá např. v činnosti školního poradenského pracoviště či v zajištění bezpečnosti žáků. Ředitelka zřídka stanovuje optimální opatření ke zlepšení pedagogické práce.

Od předchozí inspekční činnosti se změnil celý pedagogický sbor, včetně ředitelky. Ředitelka prokazatelně vyvíjí úsilí o získání kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Na výchově a vzdělávání se v době inspekční činnosti kromě ředitelky podílely čtyři učitelky, z nichž žádná nesplňovala předpoklad odborné kvalifikace. Dvě učitelky pro získání odborné kvalifikace studují. Chybějící odborná kvalifikace měla zásadní vliv na průběh hospitovaných hodin. Pedagogický tým doplňuje vychovatelka družiny, která si odborné vzdělání doplňuje a která zároveň působí jako asistentka pedagoga, pro tuto funkci je odborně kvalifikovaná.

Profesní rozvoj pedagogů není plánován, výběr seminářů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je nahodilý, vychází z osobní profilace pedagogů. Zaměřen byl např. na rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti, práci se žáky se SVP, práci s chybou ve výuce matematiky a hodnocení žáků ve vzdělávacím procesu. V průběhu hospitovaných hodin nebyl ve výuce přínos z DVPP zřejmý.

Škola účelně využívá finanční prostředky získané ze státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele a z úplaty za poskytované vzdělávání a školské služby. Ke zlepšení finanční situace přispělo zapojení do projektů EU Šablony. Na doučování žáků byly rovněž vhodně a cíleně využity finanční prostředky z projektu Národní plán obnovy. Nedostatek finančních prostředků je důvodem pro jejich vybírání na pracovní sešity a některé další pomůcky od zákonných zástupců žáků.

Prostředí školy se postupně daří zlepšovat. Všechny tři učebny, které škola využívá pro výuku, disponují prezentační technikou. Z důvodu nedostatečné kapacity školy chybí počítačová učebna. Tento nedostatek ředitelka vyřešila pořízením notebooků a tabletů, které jsou vhodně využívány k výuce informatiky. V hospitovaných hodinách dalších předmětů účelně využity nebyly. Ztížené prostorové podmínky má škola pro výuku tělesné výchovy, pro niž byla upravena jedna učebna. Tato kapacitně neodpovídá výuce a aktuálně je zde uskladněn vyřazený nábytek. Výuka tělesné výchovy dle vyjádření ředitelky školy probíhá ve venkovních prostorách.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory.

Činnost školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitelka, která vykonává funkci výchovného poradce i metodika prevence, a to bez absolvování specializačního studia.

Zároveň jako školní speciální pedagožka poskytuje podporu žákům se SVP v předmětu speciálně pedagogické péče. Ředitelka je garantem spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a realizace podpory pro žáky se SVP. Poskytuje též konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v ZŠ bylo realizováno v souladu s příslušným ŠVP, požadavky kladené na žáky byly srozumitelné a přiměřené. Vyučování probíhalo v pozitivní pracovní atmosféře. Pedagogové využívali výchovně vzdělávací strategie vedoucí k vytváření pozitivních vztahů mezi všemi aktéry vzdělávání, posilovali dobré klima školy, kladli důraz na opětovné nabytí učebních návyků u žáků po návratu z distančního vzdělávání a na podporu pohybových aktivit. Žáci byli k výuce účelně motivováni. Příležitost ke zlepšení je v promyšlení efektivní struktury vyučovací hodiny, ve vedení žáků k utváření a rozvoji vlastních postojů a ve vedení ke kritickému myšlení. Učitelky je aktivně podněcovaly k úsilí plnit zadané úkoly a téměř všichni žáci se v hospitovaných hodinách zapojovali do výuky. Nízký počet žáků ve třídách vybízí k využití metod činnostního učení, ty však byly uplatněny pouze výjimečně. Pozitivní přístup učitelek k žákům v některých hodinách vytvářel klima podporující učení. Ve vyučovacích hodinách převládala z části účelně využitá frontální výuka, objevovala se různé efektivní práce žáků ve dvojicích nebo skupinách. Učitelky kladly důraz především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů. Vzdělávání bylo účelně podpořeno využitím didaktických pomůcek. Pouze ojediněle se vyskytly aktivity podporující tvořivost a objevování. Příležitosti ke zlepšení má škola ve využívání interaktivní techniky i ve využívání různých informačních zdrojů, též ve vedení žáků k objevování a chápání souvislostí. Učitelky sledují výsledky učení každého žáka, minimálně však žákům dávaly možnost zhodnotit, zda v hodině dosáhli cíle s ohledem na vlastní učení. V závěru hodin byl jen ojediněle věnován prostor shrnujícímu zhodnocení, vzájemné žákovské hodnocení nebylo využíváno. Pouze výjimečně byla patrná snaha výuku diferencovat a přizpůsobovat individuálním možnostem jednotlivých žáků, včetně žáků se SVP. Účelná byla spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga.

Účastníci vzdělávání ve školní družině jsou vhodně motivováni k nabízeným aktivitám pozitivně podporujícím rozvoj osobnostních a sociálních dovedností i vztahy v kolektivu. Účastníci se věnovali tvůrčím i relaxačním činnostem, při pobytu venku rozvíjeli své pohybové dovednosti. Uskutečňované činnosti byly vyvážené a vycházely z jejich individuálních potřeb a zájmů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje a hodnotí výsledky vzdělávání žáků. Vedení školy shromažďuje informace z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti, od vyučujících a z hospitací. Projednává je v průběhu běžného denního provozu školy a pravidelně na pedagogické radě. Systém k získávání informací o výsledcích vzdělávání si volí jednotlivé učitelky samy podle svých potřeb. Dostatečná pozornost není věnována vzdělávacím pokrokům jednotlivých žáků a přijímání opatření s ohledem na jejich potřeby. Opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků vedení školy přijímá pouze v některých oblastech, například vhodně zajišťuje doučování méně úspěšným žákům, méně důsledně se zabývá podporou nadaných.

Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni zejména prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. Souhrnné výsledky vzdělávání za školní rok 2020/2021 byly zveřejněny ve výroční zprávě školy.

Dosahované vzdělávací výsledky většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaného vzdělávacího programu. Ve školním roce 2020/2021 byly velmi dobré, všichni žáci prospěli, 87 % z nich s vyznamenáním. Podpora poskytovaná žákům se SVP formou doporučených a využívaných podpůrných opatření je podle jejich současných učebních výsledků převážně účinná. Škola věnuje dostatečnou pozornost motivaci žáků k učení, snaží se vytvářet žákům podmínky pro aktivní zapojení do života v obci, spolupracuje s místními spolky a organizacemi, také se zřizovatelem na pořádání kulturních a společenských aktivit. Při přechodu na druhý stupeň žáci většinou odcházejí na Základní školou a mateřskou školou Křivoklát. Úspěšnost svých žáků v další školní docházce však nesleduje.

Preventivní program školy je zaměřen především na rozvoj a udržování dobrých vzájemných vztahů, pocitu sounáležitosti všech zúčastněných. K dlouhodobým cílům také patří formování postojů žáků ke zdravému životnímu stylu, škola je zapojena do projektů Ovoce a Mléko do škol. Vzhledem k téměř rodinné atmosféře řeší škola minimum problematických situací, většinou jde právě jen o drobné vztahové záležitosti. Preventivní programy pro třídy jsou zaměřeny na toleranci, ohleduplnost, dodržování společenských pravidel na přijímání zodpovědnosti žáků za své jednání. O správném nastavení preventivního programu svědčí nulový výskyt důtek a napomenutí a snížených známek z chování, ani absence nebyla vysoká a neomluvené hodiny se nevyskytovaly. Také jednání a vystupování žáků v průběhu inspekční činnosti svědčilo o účinnosti realizované prevence. Přestože chování žáků je velice dobré, nebyla ve školním roce 2020/2021 udělena žádná pozitivní výchovná opatření.

Vychovatelka projednává s ředitelkou chování účastníků, jejich úspěšnost či aktivitu v rámci zájmového vzdělávání v družině. Výsledky jejich práce jsou také prezentovány v prostorách družiny. Korespondují se stanovenými cíli ŠVP společně s individuálními možnostmi účastníků.

Závěry

Vývoj školy

- Byla jmenována nová ředitelka od 3. září 2020 a změnil se celý pedagogický sbor.
- Škola neodstranila nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti. Přetrvává zabezpečení výuky vyučujícími bez odborné kvalifikace pro první stupeň ZŠ. Škola rovněž systematicky neidentifikuje talentované či nadané žáky a nepřipravuje pro ně diferenciovanou výuku.
- Zvýšil počet žáků.
- Zlepšily se materiální podmínky a prostorové pro vzdělávání.

Silné stránky

- Pro školu je charakteristický pozitivní přístup pedagogů k žákům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící odborná kvalifikace většiny pedagogů má negativní vliv na kvalitu výuky.

- Nízká účinnost řízení, kontroly a evaluace se projevuje nedostatky v průběhu vzdělávání žáků.
- Při výuce je jen ojediněle využíváno činnostní učení.
- Při výuce je pouze zřídka uplatňováno sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.
- Příležitosti k zadávání individualizovaných a diferenciovanych úkolů podle náročnosti v návaznosti na vzdělávací potenciál žáků nejsou dostatečně využívány.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit odborně kvalifikovaný pedagogický sbor.
- Zvýšit účinnost řízení, kontroly a evaluace.
- Využívat metody činnostního učení.
- Uplatňovat vzájemné hodnocení žáků a jejich sebehodnocení.
- Zadávat individualizované a diferencované úkoly podle náročnosti v návaznosti na vzdělávací potenciál žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina čj. 1/2002, s účinností od 16. října 2002, včetně dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k datu inspekce
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky příspěvkové organizace Základní škola Zbečno, čj. 00765/Zbec/2020, účinnost od 1. srpna 2020
4. Přehled o dosaženém vzdělání pedagogů, aktuální stav k datu inspekce a přehled o absolvovaném DVPP za roky 2020/2021 a 2021/2022
5. ŠVP pro základní vzdělávání „Škola je náš rádce, náš kamarád“ účinnost od 1. září 2007, ŠVP pro zájmové vzdělávání ZŠ Zbečno, účinnost od 1. září 2013
6. Rozvrh vyučovacích hodin žáků a pedagogů, školní rok 2021/2022
7. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
8. Dokumentace výchovného poradenství, prevence rizikových jevů a školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022 – vzorek
9. Školní řád ZŠ, účinnost od 1. září 2020, vnitřní řád školní družiny, účinnost od 1. září 2020
10. Školní matrika, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 – vzorek
11. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2021/2022

12. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2021/2022 – vzorek
13. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
14. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
15. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (kniha školních úrazů, doklady o školení zaměstnanců, revizní zprávy, roční prověrka BOZP a PO, rozbor úrazů v uplynulém období a jejich příčin)
17. Hospodářská dokumentace a účetní evidence roky 2020 a 2021
18. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2522/14-S, protokol o kontrole čj. ČŠIS-2524/14-S
19. Webové stránky školy <https://www.zszbecno.cz/>
20. Zápis z jednání při inspekční činnosti z 31. března 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu cs.i.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iveta Horáčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Horáčková v. r.

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní
pracovnice

Ing. Marcela Orthoberová v. r.

V Praze 21. dubna 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Nováková, ředitelka školy

Mgr. Dagmar Nováková v. r.

Ve Zbečně 28. dubna 2022